

Matkaraportti Kaisa Lehtimäki

Nice Shoulder Course 2016 2.-4.6.2016

Koko reissu meinasi jäädä väliin, kun en huomannut ilmoittautua kurssille ajoissa. Jälkeenpäin kuulin, että tämä kurssi myydään usein jo kuukausia ennen loppuun. Articular sai kuitenkin hommattua liput. Olisimme sinne ilman lippujakin lähteneet, sovittiin että muu Suomi porukka menee sisään ja joku tuo lätkät ulos ja mennään samoilla sisään. Jatkossa tätä toimintamallia voisi harkita jo suoraan vaikka saisikin liput, koska kurssimaksu on suoraan sanottuna törkeän kallis.

Lentokenttäkyödin sain ystävällisesti Hiltusen Arilta ja Kainosen Terho tuli samalla kyydillä. Menolennolla tutustuin Jormaan, joka tarjosi shamppanjaa kun kuuntelin hänen pieleen menneitä polvileikkauksia. Toinen oli leikattu kahteen kertaan Coxassa, ensin uka oli mennyt pieleen ja korjattiin sitten kokonaisella. Toiseen oli tehty osteotomia Töölössä, joka pettänyt ja sekin jouduttiin leikkaamaan uusiksi. Perille päästiin hyvin ja ekana iltana aikaisin nukkumaan.

Kurssi alkoi jo klo 7.00. Ensimmäisenä päivänä aiheena oli instabiliteetti. Siitä mieleen jäi, että latarjetissa ei ole juurikaan eroja tehdäänkö se avoimesti tai tähystyksellä, kuten Pekingin proffa esitteli. Potilas tyytyväisyys on hyvä ja komplikaatiot vähissä. Kuitenkin toisessa esitelmässä uutena komplikaationa oli todettu luun resorbtio, varsinkin coracoideuksen yläosista. Berliinissa latarjetin yläruuvi on alettu korvaamaan biohajoavalla, jotta mahdollisen resorbtion tapahtuessa ruuvi ei jäisi raatelemaan subscapularis lihasta. Olisi tehnyt mieli kysyä onko levyllä vaikutusta luuresorbioon, mutta jäi kysymättä. Berliini proffa Marcus Scheibel oli aika vakuuttava, ehkä reilu 40-v proffa, tekee paljon tutkimusta, näytti leikkausvideoita, joiden aikana alkoi vituttaa kun se oli niin taitava. Se korjasi glenon rimmin pirstaleiset murtumat tähystyksellä hiusviivaan. Näytti vielä 25 vuotta vanhan videon itsestään telinevoimistelijana, jossa on nojapuilla tekee käsilläseisontaa ja monen kierteen kautta nappi alustulo.

Ja jos latarjet tai bankartin jälkeen todetaan instabilitettia niin remplissage on hyvä toimenpide niitä korjaamaan. Italialainen esitteli kun oli tutkinut hill-sachs vaurion kokoa ja kohtaa missä se aiheuttaa instabiliteettia, salissa raikui moneen kertaan ”glenoid track” italialaisella korostuksella. Itse en sitä kovin merkittävänä asiana pidä, luisten vaurioiden lisäksi instabiliteetti oireeseen vaikuttaa myös pehmytkudokset ja niiden hyperlaksiteetti ja joustavuus.

Pascal Boileau esitteli uuden tyyppisen tekniikan artroskooppiseen latarjettiin, jolla voisi välttää boneblockin ruuvien aiheuttamat komplikaatiot. Kiinnitetään coracoideus paikalleen niin että sen päällä ja glenon takana on napit ja porakanavan kautta naruilla solmitaan tiukkaan paikalleen.

Instabiliteetista voin sanoa, että olkamaailma suorastaan huutaa Suomessa käynnissä olevan FINNISH-tutkimuksen tuloksia, RCT työ bankart vs. latarjet.

Illalla mentiin syömään Michelin tähden ravintolaan, Harri Heliön kanssa ensin ”leikattiin” hän onnitteli minua virasta ja sovittiin nousuhumalassa, että lähdetään syksyllä Muncheniin cadaver labraan leikkaamaan. Hän varmaan haluaa nähdä osaanko mitään... sanoin olevani keskinkertainen tähystäjä.

Toisena päivänä aiheena oli cuff. Siitä jäi mieleen, että yksi australialainen puhuja mainitsi sidonnaisuuksissa, että hänen on molemmin puolin atraumaattiset cuff repeämät, joita ei ole leikattu.

En tarkkaan muista, mutta aika paljon ristiriitaisuutta on cuffissa ja tuntuu että koko tutkimus on liikaa kuvantamisen varassa. Todettiin, että jos olkapäästä menee rikki infraspinatus ja supraspinatus, konservatiivisella hoidolla olkapäästä voidaan saada aika toimiva. Huono tulee, jos cuffista puuttuu joko ulkokiertäjät kokonaan tai jos subscapulariksen alaosa on vaurioitunut. Sitten taas seuraavassa esitelmeässä mietitään mikä on delaminaation merkitys jossain pienessä supraspinatus repeämässä.

Oma mielipide on, että cuff tutkimuksessa pitäisi yrittää keksiä miksi olkapää on kipeä ja mikä sen kivun aiheuttaa. 65-v ikäisistä ihmisistä voi karkeasti sanoa että 20 % on reikä cuffissa, onko se sitten traumaattinen tai atraumaattinen en tiedä, mutta suurimmalla osalla se on kivuton. Näistä ehkä 10-20 % kokee olkapääoireita, joista osa ehkä puolet hakeutuu lääkäriin ja niistä taas pieni osa päätyy olkapääortopedille. Ja näiden potilaiden leikkaus tai kons hoidon tuloksista kiistellään.

Yksi mielenkiintoinen juttu oli teres minor atrofia ja sen syiden pohdinta, joku tietty on keksinyt jo leikata ja vapauttaa sitä hermoa.

Toisena iltana olimme pienemmällä porukalla liikkeellä, osa lähti jo kotiin kun seuraavana päivänä oli monella jonkun tutun tai sukulaisen ylioppilas juhlat. Hieno ravintola merenrannalla. Joukaisen kanssa tuli juttua, että Soky voisi jatkossa valita yhden henkilön, joka olisi tehnyt jotain merkittävää olkakirurgian alalla Suomessa. Titteli olisi "vuoden Paskal". Illalla mentiin jazz-baariin Shapko, ilmainen sisäänpääsy. Livemusiikkia soitti yksi parhaista bändeistä, jota olen ikinä kuunnellut. Kuulin yhdeltä paikalliselta, että basisti oli kuulemma soittanut myös Princen kanssa. Aivan mahtavaa. Jos joku joskus menee Nizzaan niin tähän baariin kannattaa mennä.

Kolmantena päivänä aiheena oli reverse eli käänteinen tekoniivel, sitä juhlistettiin 20 v synttäreillä. Kaikki tutkimukset olivat retrospektiivisiä. Viimeiset 10 vuotta on paljon kirjoitettu notchingista ja todettiin että se harvoin johtaa kliinisiin komplikaatioihin tai uusintaleikkauksiin. Ongelmana nyt raportoitiin proksimaalihumeruksen luupuutosta ja sen hoitovaihtoehtoja käsiteltiin. Heti seuraavalla viikolla pyysin meidän luupankista vastaavaa hoitajaa Tirkkosen Karia ottamaan pakkaseen muutaman humeruksen varalta. Ja vielä reversesta oli jännesiirteet jos hornblower testi on positiivinen jotta käteen saadaan myös ulkokiertoa. Bostonin proffa esitteli omia tekeleitään, oli aiemmin ottanut sekä teres majorin ja latissumuksen, nyt mienaa jatkossa siirtää vain latissumuksen. En tiedä onko merkitystä, sisäkiertäjät on sitten vähissä. Mitään uutta tajunnanräjäyttävää ei tästä viimeisestä päivästä tullut. Pakko myöntää, että iltapäivällä vähän väsytti ja otin muutaman luennon mittaiset power napit. Kentällä todettiin lennon olevan vähän myöhässä. Äärimaa halusi lähteä läheiseen ostoskeskukseen, johon mentiin taksilla. Takaisin päin ei taksia löytynytäkään ja piti lähes juosta takaisin kentälle. Paloneva oli siellä onneksi jo ollut vaimonsa kanssa ennen kurssia niin tiesi suorimman reitin. Ehdittiin koneeseen ja päästiin ehjänä perille.

Kiitos SOY:lle matkan sponsoroinnista, kivaa oli ja jäi sieltä jotain mieleenkin ja vähän siellä verkostuttiin.

Kaisa Lehtimäki

Turku 23.8.2016